

Bloemenweide en kruidenrijk grasland groene landschapselementen

Weiden en akkers stonden vroeger vol met bloemen en kruiden. Door de intensivering van de landbouw en het gebruik van kunstmest en bestrijdingsmiddelen hebben deze soortenrijke velden plaats gemaakt voor hoogproductieve graslanden en akkers in monocultuur.

De '(on)kruiden' zijn meer en meer verdwenen, terwijl Insecten afhankelijk zijn van nectar en stuifmeel van de bloemen. Andere dieren zijn weer afhankelijk van insecten en zaden als voedselbron. Een verarming van de plantenrijkdom betekent een afname van de dierenrijkdom.

*'Help je mee om jouw boerenerf
biodiverser te maken?'*

Wat kun jij doen?

Als je een aanpassing aan je erf wilt doen houd dan rekening met de historische, natuurlijke en duurzame waarden. In de brochure 'Boerenerf' vind je een checklist van vragen die je helpen om je erf zo passend mogelijk te maken. Deze brochure laat zien hoe je een grasveldje, akkerrand of slootkant omtoert in een kruiden- of bloemenpracht.

De opruimers worden vaak minder sympathiek gevonden. Maar hoe nuttig is het dat ze poep, rottend fruit en kadavers helpen verteren? Kleinere insecten als de mug zijn de daghap voor veel verschillende kleinere vogelsoorten. Last van muggen op het erf? Zorg dan dat jouw omgeving geschikt is voor zwaluwen.

Kruidenrijk grasland

Een kruidenrijk grasveld is veel natuurlijker dan een kort gemaaid grasveld. Een voormalig bleekveld, boomgaard of berm kan hier goed dienst voor doen.

Aanleg

Door (productie)gras minder vaak te maaien en het gemaaid gras af te voeren verschaalt het terrein en krijgen andere grassen en kruiden de kans zich te ontwikkelen. Bloemen en kruiden houden van schrale bodems waar weinig voedingsstoffen in zitten. Zaden zijn vaak voldoende aanwezig in de bodem en gaan pas kiemen bij het juiste maaibeheer. Laat de bodem zo veel mogelijk met rust. Ga je de bodem bewerken dan raakt de bodem verstoord en kunnen dominante grassen en kruiden de kop opsteken.

Lukt het niet om via maaibeheer een bloemrijk resultaat te verkrijgen dan kan inzaaien een goede optie zijn. Vaak is het wel nodig de zode te verwijderen door deze af te plaggen of schrapen.

Zie verdere uitleg onder het kopje [‘Bloemenweide of -rand’](#).

Beheer

Maai het terrein één of twee keer per jaar en voer het maaisel af (naar de composthoop). Zorg wel dat het zaad de kans krijgt zich te verspreiden. Laat de bodem zoveel mogelijk met rust en bemest niet. Maai een pad kort zodat je door het veld kunt wandelen en nog meer kunt genieten van de bloemen en de diversiteit.

Bloemenweide of -rand

De akkers zijn tegenwoordig beplant met monoculturen waar geen onkruiden meer voorkomen. Door een strook langs een akker of een stuk van het erf in te zaaien met een (inheems) bloemenmengsel maak je meer natuur op en rond je erf.

Aanleg

Kies bij voorkeur voor een meerjarige zaadmengsel van soorten die ook van nature in de omgeving aanwezig zijn. Of strooi maaisel uit wat afkomstig is van een andere bloemenweide of natuurgebied in de buurt.

Probeer de grond zo min mogelijk te bewerken. Een vals zaaibed kan helpen om kruiden die graag in bewerkte grond kiemen te verwijderen. Zaaien doe je bij groeizaam weer. Het liefst in het najaar, omdat dit ook in de natuur het moment is dat bloemen zich uitzaaien.

Beheer

Maai het terrein één of twee keer per jaar en voer het maaisel af (naar de composthoop). Zorg wel dat het zaad de kans krijgt zich te verspreiden. Laat de bodem zoveel mogelijk met rust en bemest niet. Maai een pad kort zodat je door de weide kunt wandelen en nog meer kunt genieten van de bloemen en de diversiteit.

Natuurvriendelijke oever

Oevers van sloten en poelen zijn vaak strak gemaaid. Door minder te maaien krijgen bloemen en kruiden de kans te groeien en te bloeien. Fijn voor insecten en andere dieren, mooi voor recreanten die langs fietsen of wandelen.

Door een sloot rond het erf op bepaalde plekken te verbreden kan gemakkelijk een natuurvriendelijke oever of een poel worden aangelegd. Een grote meerwaarde voor de biodiversiteit. Daarnaast zijn het, ook in periodes van droogte, drinkplaatsen voor allerlei dieren. In de regentijd vormen poelen en natuurvriendelijke oevers extra capaciteit voor waterberging.

Waterschappen geven [informatie](#) over de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Bekijk ook of het mogelijk is om [subsidie](#) aan te vragen.

**Meer informatie over een streekeigen erfinrichting in Zuid-Holland?
Kijk dan ook www.zelfdoeninzh.nl/erfgroen**

Aanleg

Een natuurvriendelijke oever is onderdeel van een watergang en moet dus altijd in verbinding staan met een sloot. Om een natuurvriendelijke oever te worden de sloot verbreed en het talud landinwaarts in drie niveaus afgegraven :

1 – 0,5 m breedte 30 cm boven waterpeil

2 – 1 m breedte 15 cm boven waterpeil

3 – 1,5 m breedte tot het waterpeil

Na aanleg kunnen [waterplanten](#) worden aangeplant.

Beheer

Maai de oever één of twee keer per jaar en voer het maaisel af (naar de composthoop). Zorg wel dat het zaad de kans krijgt zich te verspreiden. Laat de bodem zoveel mogelijk met rust en bemest niet. Maai waterplanten af tot 20 cm boven de waterbodem.

